

23. වම්මක සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සම්පයෙහිවූ, අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවනලද ජේතවන නම් විහාරයෙහි වැඩවාසය කරති.

එසමයෙහි කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ අන්ධ වනයෙහි වාසය කලහ. එකල එක්තරා බ්‍රහ්මරාජයෙක් රාත්‍රියේ පළමුවෙනි යාමය ඉක්මනිය කල්හි, විසිතුරු වණියෙන් සියළු අන්ධවනය ඒකාලෝක කොට බබුලුවා කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනින් එලඹියේය. එලඹ, එකන්පසෙක සිටියේය. එකන්පසෙක සිටියාවූ ඒ බ්‍රහ්මරාජනෙම කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කියේය.

2. ,මහණ, මහණ, මේ තුඹස රාත්‍රියෙහි දුම්දමයි, දවල් කාලයෙහි ඇවිලෙයි. බ්‍රාහ්මණයෙක් මෙසේ කියේය. 'සුමේධය, ආයුධයක් ගෙන සාරව' (යි කියේය.) ආයුධයක් ගෙන සාරා බලන්නාවූ සුමේධ නෙම දෙර අගුලක් දුටුවේය. (දැක) 'සවාමිනි, දෙර අගුලෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණ නෙම දෙර අගුල ඔසවා දමව, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම (පිම්බෙන වරියේ) මැඩියෙකු දුටුවේය. 'වහන්ස, මැඩියෙකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'මැඩියා ඔසවා දමව. සුමේධය ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම දෙමංසන්ධියක් දුටුවේය. (දැක) 'වහන්ස, දෙමන්සන්ධියකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'දෙමංසන්ධිය උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන. සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම, අප පෙරහනක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, අප පෙරහනකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'අපපෙරහන උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධයක් ගෙන

සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම ඉදිබුවෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, ඉදිබුවෙකැයි කිය. බ්‍රාහ්මණ නෙම 'ඉදිබුවා ගොඩගනුව, සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුවක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුවකැ' යි කිය. බ්‍රාහ්මණ නෙම 'මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුව ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම මස්වැදැල්ලක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, මස්වැදැල්ලකැ' යි කිය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'මස්වැදැල්ල ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම නාගයෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, නාගයෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'නාගරාජනෙම සිටවා. නාගරාජයා නොගටව. නාගරාජයාට නමස්කාර කරව'යි කියේය.

3. ' මහණ, ඔබ මේ ප්‍රශ්නයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එලඹ විචාරව. ඔබට භාග්‍යවතුන්වහන්සේ යම්සේ ප්‍රකාශකොට වදුරණසේක්ද එපරිද්දෙන් ඒ ප්‍රශ්නය දරාගනුව, මහණ, සච්ඡදයන් වහන්සේ හැර, සච්ඡදයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයන් හැර, මා කෙරෙන් අසා කියන්නවුන් හැර, මේ ප්‍රශ්නයන් විසඳීමෙන් යමෙක් හිත සතුටු කරන්නේද, එබඳු පුද්ගලයෙක් දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බ්‍රහ්මයන් සහිත වූ ලෝකයෙහිද ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත වූ දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ පිරිස්හිද නොදක්නෙම'යි කියේය. මේ වචනය මෙසේ කියා ඒ බ්‍රහ්මරාජ නෙම එතනින්ම අතුරුදන් වූයේය.

4. ඉක්බිත්තෙන් ආයුෂ්මත් කුමාරකාශ්‍යප ස්ථවිර නෙම ඒ රාතියගේ ඇවෑමෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද එතැනින් එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එක් පැත්තක උන්නේය. එක් පැත්තක උන්නාවූ කුමාරකාශ්‍යප ස්ථවිර නෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය කීවේය.

,සවාමිනි, ඉකුත් රාත්‍රියෙහි එක්තරා බ්‍රහ්මයෙක් තමන්ගේ ශරීර ආලෝකයෙන් මුළු අඤ්චනය ඒකාලෝක කොට බබුලුවා මම යම් තැනෙකින්ද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ එක පැත්තක උන්නේය. සවාමිනි, එක පැත්තක උන්නාවූ ඒ බ්‍රහ්මයා මට මෙසේ කීවේය.

,මහණ, මහණ, මේ තුඹස රාත්‍රියේ දුම්දමයි, දවල් කාලයෙහි ඇවිලෙයි. බ්‍රාහ්මණයෙක් මෙසේ කියේය. 'සුමේධය, ආයුධයක් ගෙන සාරව'යි (කියේය.) ආයුධයක් ගෙන සාරා බලන්නාවූ සුමේධනෙම දෙර අගුලක් දුටුවේය. (දැක) 'සවාමිනි, දෙර අගුලෙකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම සුමේධය දෙර අගුල ඔසවා දමව, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම මැඩියෙකු දුටුවේය. 'වහන්ස, මැඩියෙකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'මැඩියා ඔසවා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම දෙමංසන්ධියක් දුටුවේය. (දැක) 'වහන්ස, දෙමංසන්ධියකැයි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'දෙමංසන්ධිය උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කියේය. ආයුධ ගෙන. සාරන්නාවූ සුමේධ නෙම, අප පෙරහනක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, අප පෙරහනකැ' යි කියේය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'අප පෙරහන උදුරා දමව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධයක් ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම ඉදිබුවෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, ඉදිබුවෙකැයි කිය. බ්‍රාහ්මණනෙම 'ඉදිබුවා ගොඩගනුව, සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධ ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම මස් කපන කැත්තක් හා මස්ලොඹුවක් දුටුවේය. 'සවාමිනි, මස් කපන කැත්තක් හා මස් ලොඹුවකැ' යි කිය. බ්‍රාහ්මණ නෙම 'මස් කපන කැත්තක් හා මස්ලොඹුව ගොඩ ගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධය ගෙන සාරන්නාවූ සුමේධනෙම

මස්වැදැල්ලක් දුටුයේය. 'සවාමිනි, මස්වැදැල්ලකැ' යි කිය. බ්‍රාහ්මණ තෙම 'මස්වැදැල්ල ගොඩගනුව. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරව' යි කිය. ආයුධය ගෙන සාරන්තාවු සුමේධතෙම නාගයෙකු දුටුවේය. 'සවාමිනි, නාගයෙකැ'යි කියේය. බ්‍රාහ්මණතෙම 'නාගරාජ තෙම සිටිවා. නාගරාජයා නොගටව. නාගරාජයාට නමස්කාර කරව'යි කියේය.

,සවාමිනි, තුඹස නම් කුමක්ද? රාත්‍රියෙහි දුම්දැම්ම නම් කුමක්ද? දහවල් ඇවිලීම නම් කුමක්ද? බ්‍රාහ්මණ නම් කවරෙක්ද? සුමේධ නම් කවරෙක්ද? ආයුධය නම් කුමක්ද? සැරීම නම් කුමක්ද? දෙර අගුල නම් කුමක්ද? මැඩියා නම් කුමක්ද? දෙමංසන්ධිය නම් කවරෙක්ද? අප්පෙරහන නම් කුමක්ද? ඉදිබුවා නම් කුමක්ද? මස් කපන කැත්ත හා මස් ලොඹුව නම් කුමක්ද? මස්වැදැල්ල නම් කුමක්ද? නාගරාජයා නම් කවරෙක්ද?,

5. මහණ, තුඹස යනු මව් පිය දෙදෙනා නිසා පහල වූ ආහාර පානයෙන් වැඩුණාවූ, අනිත්‍යවූ, සුවඳ ගැල්වීම් පිටිමැදිම් ආදිය කළ යුතුවූ, කැඩී බිඳී යන සුලුවූ සතර මහාභූතයන්ගෙන් හටගත් මේ ගර්ථයට නමකි.

,මහණ, දහවල් කළයුතු ගොවිතැන් වෙළඳුම් ආදි කටයුතු සම්බන්ධයෙන් රාත්‍රී කාලයෙහි නැවත නැවත කල්පනා කරයි. සලකා බලයි. මෙය රාත්‍රියෙහි දුම් දැම්මය.

,මහණ, යමක් රාත්‍රියෙහි කල්පනාකර සලකා බලා, දහවල් ගොවිතැන් වෙළඳුම් ආදියක් කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ කරයිද මේ දහවල් ඇවිලීමය.

,මහණ, බ්‍රාහ්මණ යනු අහිත්වූ සමාන් සම්බුද්ධවූ නොගතයන්හට නමකි. මහණ, සුමේධ යනු ශෛක්‍ෂ පුද්ගලයාට (අහිත් ඵලයට පහල මාගීඵල ලැබූ පුද්ගලයා) නමෙකි.

,මහණ, ආයුධ යනු ආයුෂී පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රඥාවට නමෙකි. මහණ, සැරීම යනු වියෂියට නමකි. මහණ, දෙරඅගුල යනු අවිද්‍යාවට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා අවිද්‍යාව නැමති දෙර අගුල ගලවා දමව යන අර්ථයයි.

,මහණ, (පිම්බෙන වගීයේ) මැඩියා යනු ක්‍රෝධයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙනසාරා බලවන් ක්‍රෝධය නැමති මැඩියා උගලා දමව යන අර්ථයයි.

,මහණ, දෙමංසන්ධිය යනු විචිකිචිඡාවට හෙවත් සැකයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා විචිකිචිඡාව නැමති දෙමංසන්ධිය දුරු කරව යන අර්ථයයි.

,මහණ, අප්පෙරහන යනු කාමවිප්පඤ, ව්‍යාපාද, පිනම්ද්ධ, උඩවිචක්කුච්චව, විචිකිචිඡා යන නිවරණ පහට නමකි. ආයුධය ගෙන සාරා පඤචනිවරණ නමැති අප්පෙරහන පහකරව යන අර්ථයයි.

,මහණ, ඉදිබුවා යනු රූප, වේදනා, සඤ්ඤ, සංඛාර, විඤ්ඤණ යන උපාදනස්කන්ධ පහට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා පඤචස්කන්ධය නමැති ඉදිබුවා උදුරා දමව යන අර්ථයයි.

,මහණ, මස් කපන කැත්ත හා මස් ලොඹුව යනු පංචකාමයට නමකි. (කවර පංචකාමයට ද යත්) ඇසින් රසචින්ද යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාමසහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රූපයෝය. කණින් රස විඤ්ඤයුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාමසහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ශබ්දයෝය, නාසයෙන් රස විඤ්ඤ යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ගන්ධයෝය, දිවෙන් රස විඤ්ඤ යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රසයෝය. කයින් රස විඤ්ඤ යුතුවූ ප්‍රියවූ, කාන්තවූ, මනාපවූ, කාම සහගතවූ, ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ස්පර්ශයෝය. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා කැත්ත හා මස් ලොඹුව වැනි පඤචකාම ගුණ උදුරා දමව යන අදහසයි.

මහණ, මස් වැදැල්ල යනු නන්දරාගයට නමකි. සුමේධය, ආයුධය ගෙන සාරා මස් වැදැල්ල නම්වූ නන්දරාගය දුරු කරව යන අර්ථයයි.

,මහණ නාගරාජ යනු කෙලෙස් නැතිකළ රහත් හික්‍ෂුහට නමෙකි. නාගරාජ තෙම සිටිවා, නාගරාජයාට නොගසව, නාගරාජයාහට නමස්කාර කරවයි යන්නෙහි මේ තේරුමය.,

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදලභ සතුටුවූ කුමාර කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේ වචනය සතුටින් පිලිගත්තේය.